

APARATY CHEMICZNE	NORMA BRANŻOWA	BN-79
	Zbiorniki ciśnieniowe kuliste Włazy okrągłe ze stali węglowej z pokrywą płaską D_{nom} 600 mm, na ciśnienia nominalne 1,0; 1,6; 2,5 MPa	2222-45
		Grupa katalogowa IV 47

1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są włazy okrągłe ze stali węglowej, z pokrywą płaską wraz z uszczelnieniem i z kompletem śrub z nakrętkami, o średnicy nominalnej 600 mm, do zbiorników ciśnieniowych kulistych na ciśnienia nominalne 1,0; 1,6; 2,5 MPa ($\approx 10; 16; 25 \text{ kg/cm}^2$) stosowane w przemyśle chemicznym i przemysłach pokrewnych.

2. Zakres stosowania przedmiotu normy. Włazy są przeznaczone dla ciśnieniowych zbiorników kulistych montowanych w położeniu poziomym pokrywy włazu dla zakresu temperatur od -40°C do 20°C , przy czym temperatura -40°C

stanowi odpowiednio najniższą dopuszczalną temperaturę, jaką mogą osiągnąć ścianki lub śruby włazu, a temperatura 20°C jest temperaturą obliczeniową.

3. Odmiiany. W zależności od konstrukcji rozróżnia się: włazy z króćcem w pokrywie – A, włazy bez króćca w pokrywie – B.

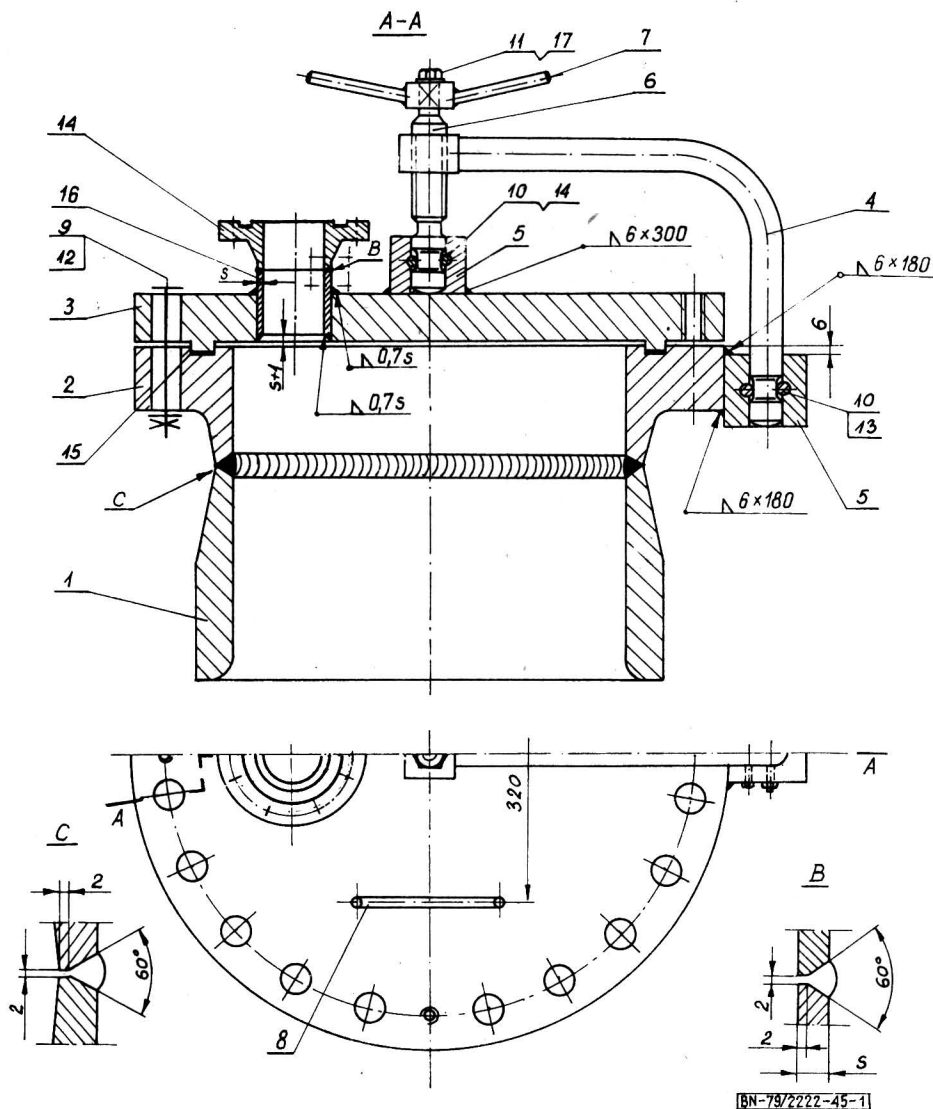
4. Przykład oznaczenia włazu z króćcem w pokrywie (A) na ciśnienie nominalne 1,0 MPa ($\approx 10 \text{ kg/cm}^2$).

WŁAZ A-1,0 EN-79/2222-45

5. Wymiary – wg rys. 1 ÷ 9 i tabl. 1 ÷ 2.

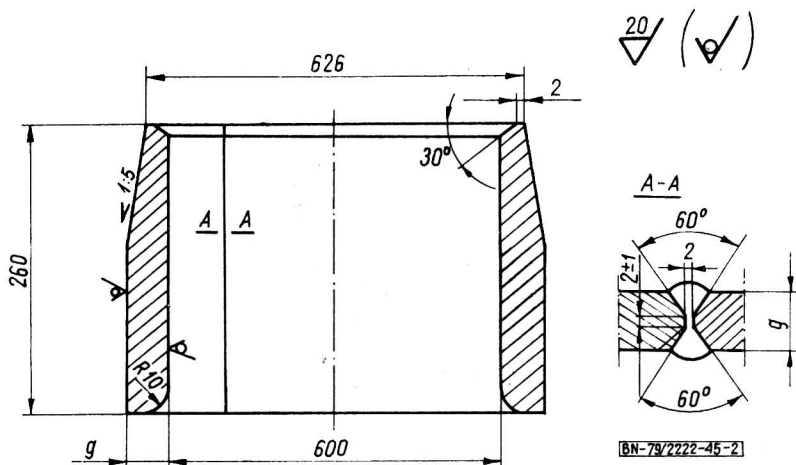
a) Zestawienie włazu (rys. 1)

Zgłoszona przez Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Budowy Urządzeń Chemicznych CEBEA
Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Budowy Urządzeń Chemicznych CHEMAK
dnia 4 kwietnia 1979 r. jako norma obowiązująca od dnia 1 stycznia 1980 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 13/1979 poz. 69)

Rys. 1

b) Płaszcz włazu (rys. 2, tabl. 1)

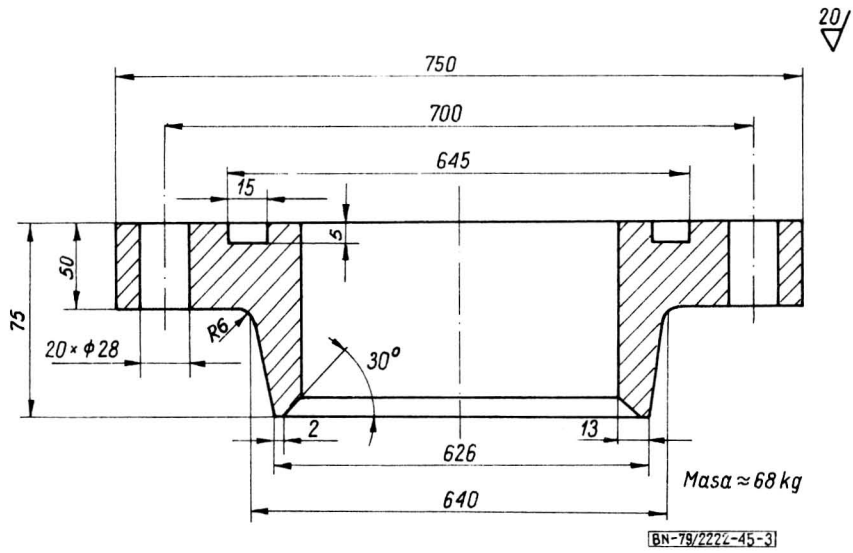
Rys. 2

W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się inną wysokość niż 260 mm, nie mniejszą jednak niż 200 mm.

Tablica 1

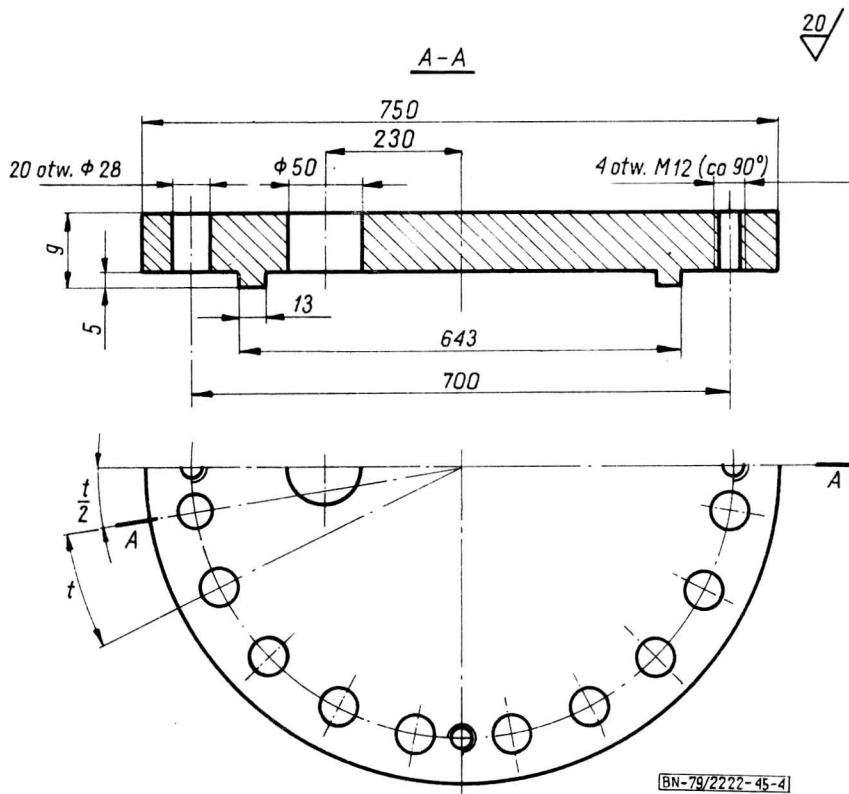
D_{nom} mm	P_{nom} MPa	g mm	Masa kg
600	1,0	20	72,0
	1,6	25	90,0
	2,5	30	109,0

c) Kołnierz z szyjką (rys. 3)

Rys. 3

d) Pokrywa włazu (rys. 4, tabl. 2)

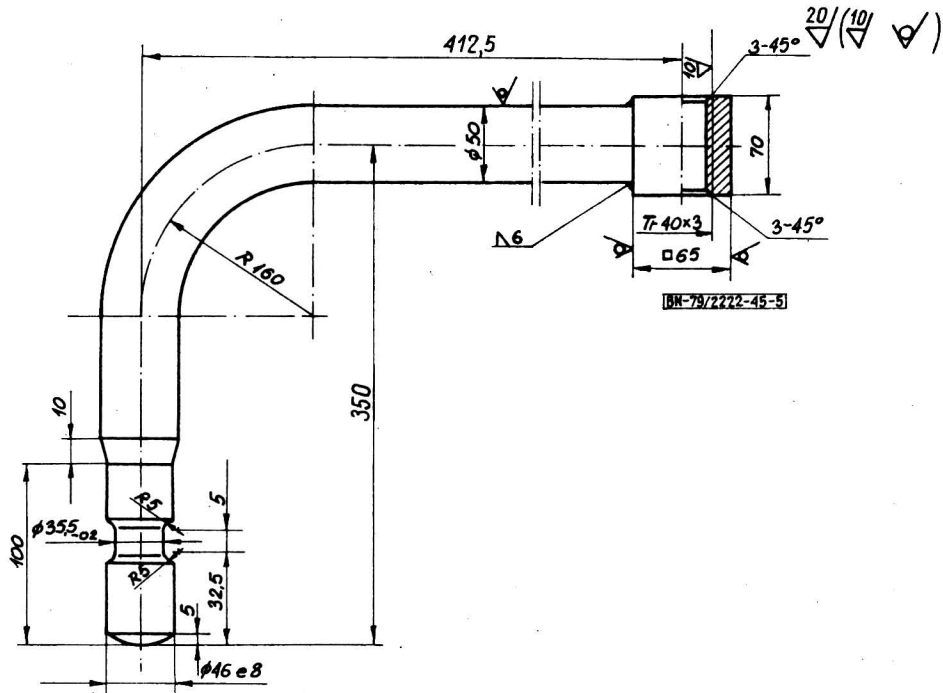

Rys. 4

Tablica 2

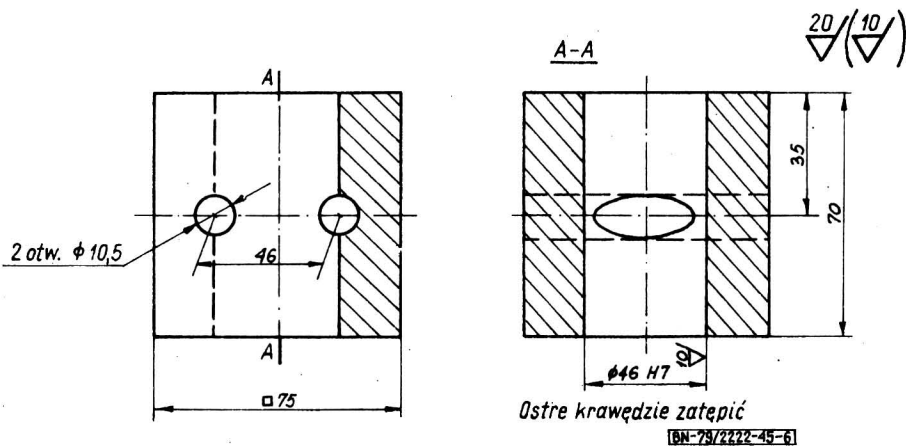
D_{nom}	P_{nom}	g	Masa
mm	MPa	mm	kg
600	1,0	36	103,8
	1,6	42	123,7
	2,5	50	150,2

e) Kabłąk (rys. 5)

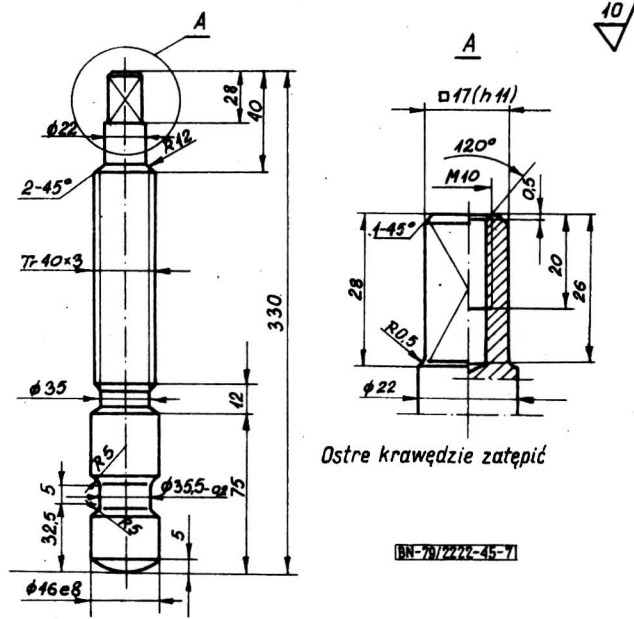
Rys. 5

f) Obsada (rys. 6)

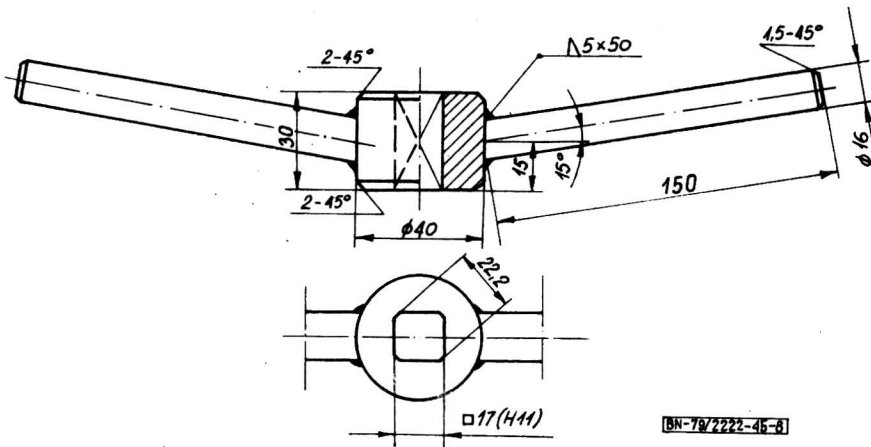
Rys. 6

g) Śruba dociskowa (rys. 7)

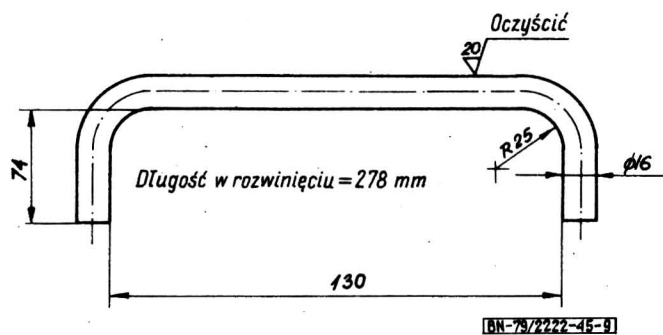
Rys. 7

h) Pokrętko (rys. 8)

Rys. 8

i) Uchwyt (rys. 9)

Rys. 9

6. Materiał - wg tabl. 3.

Tablica 3

Nr części na rys. 1	Nazwa części		Liczba sztuk	Masa 1 sztuki kg	Materiał
1	2		3	4	5
1	Płaszcz włazu		1	wg tabl. 1	blacha gruba wg PN-73/H-92120 ze stali 18G2A wg PN-72/H-84018
2	Kotnierz z szyjką		1	68,0	odkuwka kątowna RR wg WTWiO producenta ze stali 18G2A wg PN-72/H-84018
3	Pokrywa włazu		1	wg tabl. 2	blacha gruba wg PN-73/H-92120 ze stali 18G2A wg PN-72/H-84018
4	Kabłąk	Pręt okrągły	1	13,0	pręt okrągły wg PN-75/H-93200.02 ze stali St3S wg PN-72/H-84020
		Kostka	1		blacha gruba wg PN-73/H-92120 ze stali St3S wg PN-72/H-84020
5	Obsada		2	2,0	blacha gruba wg PN-73/H-92120 ze stali St3S wg PN-72/H-84020
6	Śruba dociskowa		1	3,3	pręt okrągły wg PN-75/H-93200.06 ze stali 18G2A wg PN-72/H-84018
7	Pokrętko	pręt $\varnothing 16 \times 160$	2	0,74	pręt okrągły wg PN-75/H-93200.02 ze stali St3SX wg PN-72/H-84020
		tulejka	1		pręt okrągły wg PN-75/H-93200.02 ze stali St3S wg PN-72/H-84020
8	Uchwyt ręczny 16X80X130		2	0,22	pręt okrągły wg PN-75/H-93200.02 ze stali St3SX wg PN-72/H-84020
9	Śruba dwustronna Z-M24X1 wg PN-68/H-74302		20	1)	pręt okrągły wg PN-75/H-93200.06 ze stali 25HM wg PN-72/H-84030
10	Śruba M10X90-II wg PN-74/M-82101		4	0,066	ze stali o własnościach mechanicznych odpowiadających klasie 5,6 wg PN-70/M-82054
11	Śruba M10X20-II wg PN-74/M-82105		1	0,023	
12	Nakrętka N-M24 wg PN-68/H-74303		40	0,127	pręt sześciokątny wg PN-75/H-93210 ze stali 35 wg PN-75/H-84019
13	Nakrętka M10-II wg PN-75/M-82144		4	0,012	ze stali o własnościach mechanicznych odpowiadających klasie 5 wg PN-70/M-82054
14	Kotnierz z szyjką r-40/80/89 wg PN-67/H-74725		1	4,24	odkuwka kategorii R wg WTWiO producenta ze stali 18G2A wg PN-72/H-84018
15	Uszczelka płaska $\varnothing 644/616 \times 2$		1	0,16	materiał A, AK lub ANK wg PN/H-74385
16	Rura B2-D1-CZ-B2-88, 9X4, 5X100 wg PN-73/M-74219		1	0,93	ze stali 18G2A wg PN-72/H-84018
17	Podkładka 10,5 wg PN-59/M-82030		1	0,012	ze stali StOS wg PN-72/H-84020

1) Długości śrub l przyjmować

$$l_1 = 150 \text{ mm} - \text{masa } 0,47 \text{ kg dla } P_{nom} = 1,0 \text{ MPa}$$

$$l_2 = 160 \text{ mm} - \text{masa } 0,51 \text{ kg dla } P_{nom} = 1,0 \text{ MPa}$$

$$l_3 = 170 \text{ mm} - \text{masa } 0,54 \text{ kg dla } P_{nom} = 2,5 \text{ MPa}$$

7. Wykonanie. Wyroby hutnicze powinny mieć atesty materiałowe.

Blachy na części nr 1 i 3 oraz odkuwki oznaczone numerem 2 i 14 wg tabl. 3 wykonane ze stali 18G2A wg PN-72/H-84018 powinny być odmiany R kategorii E35 i mieć minimalną udarność $U3 \text{ kg/cm}^2$ wg Mesnagera w temperaturze -40°C .

Blachy na części nr 1 i 3 wg tabl. 3 należy badać ultradźwiękami na wykrywalność rozwarstwień; sposób badań i dopuszczalne wady powinny być zgodne z BN-74/0601-05, klasa D1.

Wymagane wykonanie złączy spawanych - ze współczynnikiem $\lambda_{dop} 0,8$. Spoiny obwodowe i wzdłużne należy kontrolować na całej długości. Klasa spoin - 3 wg PN-74/M-69772.

Odchyłki wymiarów nietolerowanych na rysunkach należy przyjmować wg szeregu tolerancji s (średniokładnych) wg PN-78/M-02139.

Płaszcz wężu wraz z kołnierzem po przyspawaniu do czaszy zbiornika powinien być poddawany obróbce cieplnej - wyżarzaniu odprężającemu.

8. Cechowanie wykonać zgodnie z przepisami Urzędu Dozoru Technicznego oraz zgodnie z ogólnymi zasadami stosowanymi przez producenta.

9. Konserwacja. Wszystkie powierzchnie wężu obrabione mechanicznie należy zakonserwować na czas składowania i transportu. Rodzaj i sposób nakładania środka konserwacyjnego określa instrukcja konserwacji obowiązująca producenta.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę - Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Budowy Urządzeń Chemicznych CEBEA w Krakowie.

PN-75/H-93200.02 Walcówka i pręty stalowe okrągłe walcowane na gorąco. Pręty ogólnego zastosowania. Wymiary

PN-75/H-93200.06 Walcówka i pręty stalowe okrągłe walcowane na gorąco. Walcówka i pręty do wyrobu śrub i nakrętek na gorąco. Wymiary

PN-75/H-93210 Pręty i druty stalowe ciągnięte. Wymiary i rodzaje powierzchni

PN-78/M-02139 Odchyłki wymiarów nietolerowanych

PN-74/M-69772 Spawalnictwo. Klasyfikacja wadliwości złączy doczołowych na podstawie radiogramów

PN-59/M-82030 Podkładki okrągłe zgrubne powiększone

PN-70/M-82054 Śruby, wkręty i nakrętki stalowe ogólnego przeznaczenia. Ogólne wymagania i badania

PN-74/M-82101 Śruby ze łbem sześciokątnym

PN-74/M-82105 Śruby ze łbem sześciokątnym z gwintem na całej długości

PN-75/M-82144 Nakrętki sześciokątne

BN-74/0601-05 Badania ultradźwiękowe wyrobów hutniczych. Badania blach grubych

Przepisy Dozoru Technicznego - Obliczenia wytrzymałościowe naczyń ciśnieniowych DT/O i stałe zbiorniki ciśnieniowe DT/Z.

2. Normy i dokumenty związane

PN-73/H-74219 Rury stalowe bez szwu przewodowe

PN-68/H-74302 Rurociągi i armatura. Śruby dwustronne do połączeń kołnierzowych

PN-68/H-74303 Rurociągi i armatura. Nakrętki sześciokątne wysokie z podtoczeniem do połączeń kołnierzowych

PN/H-74385 Rurociągi. Materiały do wyrobu uszczelnień

PN-67/H-74725 Rurociągi i armatura. Kołnierze przypawane okrągłe z szyjką. Ciśnienie nominalne 40 kg/cm^2

PN-72/H-84018 Stal niskostopowa o podwyższonej wytrzymałości. Gatunki

PN-75/H-84019 Stal węglowa konstrukcyjna wyższej jakości ogólnego przeznaczenia. Gatunki

PN-72/H-84020 Stal węglowa konstrukcyjna zwykłej jakości ogólnego przeznaczenia. Gatunki

PN-72/H-84030 Stale stopowe konstrukcyjne. Gatunki

PN-73/H-92120 Blachy grube i uniwersalne ze stali konstrukcyjnej węglowej zwykłej jakości i niskostopowej